

Történelmi események évszámai

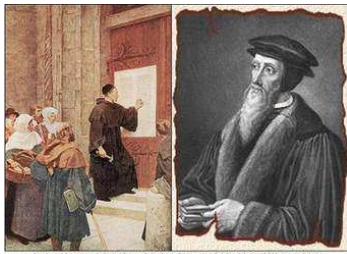
Hú, de nemszeretem feladat!

Biflázsam be az évszámokat? Tanuljak meg ennyi adatot? Azt is tudjam, mit jelent a kronológia? Őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor / modern kor? E téren is igazodjak el?

Hogy is vannak ezek a történelmi korok? Remélem, menni fog!

ELŐSZÓ	• 9
MILTIADESZ	• 11
LEÓNIDASZ	• 35
THEMISZTOKLÉSZ	• 59
ALEXANDROSZ (NAGY SÁNDOR)	• 87
DÉMÉTRIOSZ	• 117
PÚRRHOSZ	• 139
HANNIBAL	• 157
SCIPIO AFRICANUS MAIOR	• 187

Luther kiszégezi téziseit a wittenbergi kapura, jobb oldalon Kálmán archiepa

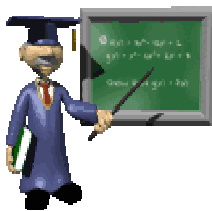

https://www.ingatlanok.hu/

Ugye sikerült? S milyen jó érzés az, hogy sikerült!

Ja, segítenek, de így jártam a matekon is!

Hidd el, az évszámok tanulása nem nehéz, ha folyamatos a munkád, ha a tananyaghoz kötődően mindig megtanulod. Segít a tanulásban az is, ha az évszám nem „lóg a levegőben”, mindig tudod mihez kötni az évszámot. Fontos, hogy lásd az összefüggéseket, megértsd, tudd, hogy az az esemény miért éppen akkor történt, amikor.

„Minél jobban érted a történelmi események kiobbantó okait, az összefüggéseket, a kapcsolatot két évszám között, annál könnyebben tudod megtanulni az évszámokat. És minél több évszámot tudsz, annál könnyebben tudsz egy új évszámot belefűzni a már meglévő adathalmazba. Olyan ez, mint egy pókháló: minél sűrűbb szövésű a háló, annál könnyebben tudsz újabb szálát kihúzni, hiszen annál több kapcsolódási pontra van lehetőség.”

(<http://www.mindenmegtanulható.hu>)

Mindig legyen része a tanulásodnak az évszámkártya!

Segít az is, ha készítesz egy táblázatot az összetartozó évszámokkal, eseményekkel, személyekkel, helyszínekkel, mert így átláthatóbb az egymást követő történelmi események sora.

Jó az is, ha megmozgatom a képzeleted. Képzeld magad a történelmi alak helyébe! Te vezeted a csatába a sereget vagy belebújsz egy tudósítói szerepbe. Ha a képzeleted megmozdult, a bevésődés gyorsabb lehet és a felidézés is pontosabb.

Mi segíthet még? Öntapadós jegyzetömb! A színes, ragadós cetlik aranyat érnek az évszámok tanulása során – *megjegyzem, hasznos a fogalmak tanulásakor is -!* Elkészítése olyan, mint az évszámkártyáé, egyik oldalon az évszám, másikon az esemény. Ragaszd ki több helyen a lakásban, amerre jársz – *szerintem anya sem fog haragudni a dekorációért* -, s amikor elmész mellette, elolvasod azt.

Erre a módszerre mi is ráerősítünk. Jön hamarosan egy „új történetár”: Úgy hívják: **LÉPCSŐ MANCI**. Szerintem, hamar megkedveled. Nekem már küldött egy fényképet, nagyon szimpi.

Íme, **LÉPCSŐ MANCI!**

Mielőtt jönnének az évszámok, kérlek, Benneteket, nézzétek meg alaposan ezt a képet! Mennyivel könnyebb a Ti életetek!

„Egy 9 éves kislány egy gyorsétterem fényénél ül egy kis fa asztalon és tanul, mert otthon nincs áram.

Azt gondolom, ez mindenki számára példa lehet arra, hogy az ember a legnehezebb körülmények között is tud küzdeni a céljaiért!”

(Jocó bácsi, aki szintén történelemtanár)

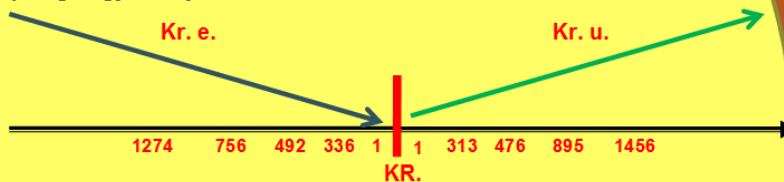
A történelmi idő

- Az idő a világ keletkezésével kezdődött és annak végéig tart.
- A történelmi időt általában az emberi társadalom kialakulásától számoljuk. Mivel ez egy hosszú folyamat, szakaszokra osztjuk:

A történelmi idő

A történelmi idő számításának legfontosabb szabálya, hogy nincs nulla, a számítás mindig eggyessel kezdődik. A másik fontos szabály, hogy Kr.e. visszafelé nőnek a számok, Kr.u. pedig hagyományosan.

Példák:

Görög – perzsa háborúk: Kr.e. 492 – 480

Római uralom Erdélyben: Kr.u. 106 – 271

Nagy Sándor uralkodása: Kr.e. 336 – 323

Szent István uralkodása: Kr.u. 997 – 1038

Iulius Caesar élete: Kr.e. 100 – 44

I. világháború: Kr.u. 1914 – 1918

Forrás: <http://tortenelem.unicornis.ro>

Történelmi évszámok¹

kb. 10000 éve - az élelemtermelés kezdetei,

Kr. e. 3000 körül - az Egyiptomi Birodalom egyesítése, az első államok kialakulása,

Kr. e. 776 - az első feljegyzett olimpia játékok,

¹ A kiemelt évszámokat nagyon kell tudnod, de nem árt, ha ismered a többit is. A zöld színnel írt évszámok az ún. református többlet évszámok, melyet egy református iskolába járó diáknak illik ismernie.

Kr. e. 753 - Róma alapítása,

Kr. e. 490 - a marathóni csata,

Kr. e. 480 - a thermopülai és a szalamiszi csata,

Kr. e. V. század közepe - Athén fénykora,

Kr. e. 73 – 71 - a Spartacus vezette rabszolga felkelés,

313 - Constantinus császár szabad vallásgyakorlatot biztosított a keresztényeknek.

395: a Római Birodalom kettéválása,

476 - a Nyugat-Római Birodalom bukása, az ókor vége,

622 - Mohamed „futása”, menekülése Mekkából, a mohamedán időszámítás kezdete

800 - Nagy Károly császár,

IX. század (Etelköz),

895-900 - a honfoglalás,

900-955 - a kalandozások kora,

997-(1000 - 1001)-1038 - I. /Szent/ István uralkodása-,

1054 – a nagy egyházszakadás,

1077 - I. /Szent/ László trónra lépése, (1077 – 1095)

1095 – 1116 - Könyves Kálmán királysága,

1095: a clermonti zsinat, a kereszties hadjáratok meghirdetése

1222 - az Aranybulla,

1235 – 1270 - IV. Béla uralkodása,

1241 - a muhi csata,

1241-1242 - a tatárjárás,

1301 - az Árpád-ház kihalása,

1308 - I. Károly trónra lépése, (1308 – 1342),

1335 - a visegrádi királytalálkozó,

1342 – 1382 - Nagy Lajos király uralma,

1351 - Nagy Lajos törvénykönyve – ősiség, kilenced,

1387 – 1437: Zsigmond uralkodása,

1415 - Husz János máglyahalála,

1437: a Budai Nagy Antal vezette parasztfelkelés,

1456 – a nándorfehérvári diadal,

1458-1490 - Hunyadi Mátyás uralkodása,

XV. század - könyvnyomtatás,

1514 – a Dózsa-féle felkelés,

1526 - a mohácsi vereség,

1492 - Kolumbusz Amerikában, a középkor vége,

1517. október 31. - Luther Márton fellépése, reformáció kezdete,

1536 - nyomtatásban is megjelenik Kálvin János fő műve az Institutio religionis Christianae (A keresztény vallás rendszere),

1541 - Buda török kézen, az ország három részre szakad,

1552 - a „nagy várháborúk” éve,

1549 - Zürichi megegyezés: Bullinger hosszas hitviták eredményeképp konszenzust tudott létrehozni a zwingliánus és a kálvinista álláspont között.

1555 - Augsburgi vallásbéke: katolikusok és protestánsok kötelesek békében élni egymással. A lutheránusok megtarthatták azokat a javakat, amelyeket korábban lefoglaltak. „Akié a föld, azé a vallás” elv elismerése. Nem jelentett vallásszabadságot.

1566 - Szigetvár elfoglalása,

1567 - Debreceni Zsinat -, a reformáció magyarországi, kálvini ága két hitvallást fogadott el Debrecenben, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást. Innen, az 1567-es Debreceni Zsinattól számoljuk a magyar református egyház létét.

1574 – nagyharsányi disputa,

1590 - Vizsolyban kinyomatták az első magyar teljes Szentírást.

1604 – 1606 - a Bocskai-felkelés,

1613 – 1629 - Bethlen Gábor fejedelemsége Erdély aranykora,

1606, 1621, 1645 - Bécsi, nikolsburgi, linzi békék: a vallásszabadságot kivívják, de ezek a békék még fegyverek árnyékában kötöttek.

1640: az angol polgári forradalom kezdete (1640 – 1649: az angol polgári forradalom),

1673 – „Az ellenreformáció a protestáns népesség római katolikus hitre való visszatérítését tűzte ki célul. Akik erre nem voltak hajlandók, azokat -ban rendkívüli bíróság elé idézték Pozsonyba.

Harminckét felvidéki evangélikus és egy református lelkész lázadással és a római egyház gyalázásával vádoltak meg. A felkínált királyi kegyelemre egy protestáns lelkész áttért, a többi lemondott tiszteréről. Az eredményen felbuzdulva az ország egész területéről beidéztek a protestáns lelkészeket és tanítókat. Azokat, akik semmilyen fenyegetésre sem tértek át, börtönbe vetették, majd Pozsonyból gyalog hajtották őket Triesztbe, ahol a prédikátorokat gályarabnak adták el. Kiváltásukra megmozdult az egész protestáns világ. Nagy nehézségek után De Ruyter holland admirális szabadította ki a magyar gályarabokat.”

1671-1681 - az ún. gyászévtized,

1686 - Buda visszafoglalása a töröktől,

1703-1711 - a Rákóczi-szabadságharc,

1707 - az ónodi országgyűlés (a Habsburg-ház trónfosztása),

1711 - a szatmári béke,

1740-1780 - Mária Terézia uralkodása,

1776. júl. 4. - az amerikai Függetlenségi nyilatkozat,

1780-1790 - II. József uralkodása,

1781 - II. József türelmi rendelete,

1789. júl. 14. - a francia forradalom kezdete,

1790–91. évi országgyűlés - a Türelmi Rendelet szellemében törvényt alkotott a protestánsok vallás-szabadságáról.

1794 – 1795 - a magyar jakobinus mozgalom (1795: Martinovics és társai kivégzése),

1815 - a waterlooi csata,

1830 - a Hítel megjelenése, a reformkor kezdete,

1832-1836 - reformországgyűlés,

1848. március 15. - forradalom Pest-Budán,

1848. szeptember 29. – a pákozdi csata,

1848 - XX. törvénycikk kimondta, hogy Magyarországon nincs uralkodó vallás.

1849. április 14. - a Függetlenségi nyilatkozat, (a Habsburg-ház trónfosztása),

1849. augusztus 13. - a világosi fegyverletétel,

1849. október 6. - az aradi vértanúk és Batthyány Lajos kivégzése,

1849 – 1850 - Haynau rémuralma,

1850 – 1859 - a Bach-korszak,

1859 - csata Solferinónál,

1861-1865 - polgárháború az Egyesült Államokban,

1870 - az olasz egység létrejötté,

1871 - a Német Császárság létrejötté,

1867 - a kiegyezés, a dualista állam létrejötté,

Az 1867-es kiegyezés helyreállította Magyarország alkotmányos szabadságát, s fokozatosan visszaállt a református egyház belső szabadsága is.

1896 - a millenniumi ünnepségek,

1914. július 28. – az első világháború kirobbanása,

1914-1918 - az első világháború,

1914-1918 - az első világháború - a tábori lelkészek lelki vigasz nyújtása mellett, részt vettek a katonák ápolásában, mentésében is.

1917 - az oroszországi forradalom és a bolsevik hatalomátvétel,

1918. november 11. - az első világháború vége,

1922 - a Szovjetunió megalakulása,

1929-1933 - a nagy gazdasági világválság,

1933 - Hitler hatalomra kerülése

1918. október vége - az őszi rózsás forradalom,

1918. november 16. - a népköztársaság kikiáltása,

1919. március 21.- a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása,

1920. március - Horthy kormányzóvá választása, (1920-1944),

1920. június 4. - Trianon,

1938 - az első bécsi döntés,

1939. szeptember 1. - a második világháború kirobbanása,

1940 - a második bécsi döntés,

1941. június 22. - Németország megtámadja a Szovjetuniót,

1941. június 27. - Magyarország hadba lépése,

1941. december 7. - Pearl Harbor, az Egyesült Államok hadba lépése,

1943. január - a doni katasztrófa,

1943. február eleje - a sztálingrádi csata vége,

1944. március 19. - Magyarország német megszállása,

1944. június 6. - a normandiai partraszállás,

1944. október 15-16. - Horthy kiugrási kísérlete, Szálasi hatalomátvétele,

1945. április - a háború vége Magyarországon,

1945. május 9. - Európában befejeződik a háború,

1945. szeptember 2. - Japán kapitulációja,
1945 novembere - választások Magyarországon,
1946 - a második köztársaság és az új forint,
1946 - a fultoni beszéd,
1947 - a párizsi békék,
1947 - a kékcédulás választások, a párizsi béke,
1948-- az egyházi iskolák államosítása,
1948 - Izrael Állam megalakulása,
1949 - a NATO, az NDK és az NSZK megalakulása,
1953 - Sztálin halála,
1955 - a Varsói Szerződés létrejötte,
1956. október 23. - a forradalom kitörése,
1956. november 4. - a forradalom leverésének kezdete,

Az 1956-os forradalom bukása után a forradalom egyházi résztvevőit is megbüntették, a megtorlások őket sem kímélték.

1957 - a munkásórség és a KISZ megalakulása,
1958 - Nagy Imre és vádlott társai kivégzése,
1961 - Jurij Gagarin űrrepülése, a berlini fal felhúzása,
1962 - a kubai rakétaválság,
1968 - az új gazdasági mechanizmus,
1968 - a „prágai tavasz”, nyugati diáklázadások,
1985 - a monori találkozó,
1987 - a lakiteleki találkozó,
1989 - Nagy Imre és mártírtársainak újratemetése, a harmadik köztársaság kikiáltása, a kommunizmus vége,
1989 - a berlini fal lebontása,
1990 - szabad, többpárti választások Magyarországon,
1990 - megszületett a IV. számú törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról.
1991 - a Varsói Szerződés és a KGST felszámolása, a Szovjetunió felbomlása,
1991 - a szovjet csapatok távozása hazánkból,

1991-1999 - a délszláv háború,
1991-2004 - Jugoszlávia felbomlása,
1992 - a maastrichti szerződés aláírása,
1993 - Csehszlovákia szétválása, Csehország és Szlovákia létrejötte,
1995 - a schengeni egyezmény életbe lépése,
1999 - Jugoszlávia NATO bombázása,
1999 – Magyarország csatlakozása a NATO-hoz,
2002 - az euró bevezetése,
2001. szeptember 11. - terrortámadások az Egyesült Államokban,
2004 - tíz új tagállam csatlakozik az EU-hoz, közöttük Magyarország is, Magyarország EU-tag lett
2009. május 22. - megalakult az egységes Magyar Református Egyház,

A **történelmi korok** létrehozásának célja, hogy tagolja, egységekre bontsa a történelmi időfolyamot. Nevet adjon az egységeknek. De tudnod kell, hogy a történelem valójában folyamatos, így minden felosztás önkényes, emiatt többféle meghatározás, időbeosztás létezik. Az egységekre tagolás mindig valamilyen jelentős történelmi eseményhez kapcsolódik.

Vannak olyan történészek, akik pl. az újkor kezdetét az angol polgári forradalommal vagy a reformáció kezdetével datálják. De a modern kor, a jelenkor kezdeti időszakának meghatározása sem egységes, míg egyesek az első világháborúhoz kötik, mások korábbra, a francia forradalom, illetve a XIX. század kezdetéhez.

„A történelmi korszakok legismertebb határolása:

Őskor:

Az emberiség történelmének legrégebb és leghosszabb időszaka. Az ősemberek, a mai ember kialakulásának kora. (2 millió -10 000: a régebbi kőkorszak időszaka, az ember kialakulása; 10 000 - 5000: átmenet a régebbi és az újabb kőkorszak között, a gyűjtögető életformát már kiegészíti az élelem termelése és az állatok házasítása; 5000 - 2000: újabb kőkorszak, a földművelés és állattenyésztés uralkodóvá válása, a lakosság megtelepedése, falvak kialakulása)

Ókor (IV. évezred - i.sz. 476)

Az általános felfogás szerint a keleti államok kialakulásától (Mezopotámia, Kínai Birodalom, Egyiptom stb.) a Nyugat-Római Birodalom bukásáig tartott.

Középkor (476-1492)

A gazdasági és társadalmi fejlődésnek az ókor és az újkor közé eső időszaka, a feudalizmus kora. Záró pontjának Amerika felfedezésének időpontját tekintjük.

Újkor (1492-1912)

Az emberiség történetének Amerika felfedezésétől az Első világháborúig tartó időszaka. Az újkor alatt alakulnak ki a kapitalista gazdasági-társadalmi viszonyok, amelyek részben mai gazdasági rendszerünk alapjai is.

Legújabb kor (1900 - napjainkig)

Az I. világháborúval kezdődő történelmi időszak, amely napjainkig tart.”

Forrás: www.tudasbazis.sulinet.hu

Egy másik felfogás:

„Őskor

A történettudomány szerinti őskor az ember történetének első, leghosszabb korszaka. Az emberi történelem írott forrásokból nem ismert hosszú időszakát öleli fel. Az őskor kutatásával elsősorban a régészet és a paleoantropológia foglalkozik, a kulturális antropológia, a művészettörténet, a geológia és a paleontológia eredményeit is felhasználva. Az őskor kezdete: ... kb. 6-4 millió évvel ezelőtt. Az őskor vége: az írott történelem kezdete az i. e. 4. évezredben. Ez egyben az ókor kezdete is.

Ókor

Az ókor az emberiség történelmének az írásbeliség megjelenésétől a Nyugatrómai Birodalom bukásáig tartó korszaka. Ezt a korszakot az őskor előzi meg és a középkor követi.

Az első ismert írásos emlékek a valószínűleg legrégebb írásformával, az ékírással készültek i. e. 3500 körül. Ezt tekintjük az őskor végének és az ókor kezdetének. Az ókor végének (és a középkor elejének) meghatározása nem egyértelmű, legtöbb történelemtudós a Nyugat-Római Birodalom bukását (476) tartja a fordulópontnak.

Középkor

A középkor ... az ókor után következő, az újkor kezdetéig tartó időszakot.

A fogalom, *media tempestas* néven, 1469-ben jelent meg először Giovanni Andrea dei Bussi pápai követ Nicolaus Cusanushoz írt levelében. A mai hármas tagolást (ókor, középkor, újkor) Christoph Cellarius használta először, szerinte a *medium aevum* 313-ban a milánói ediktummal, azaz a kereszténység elismerésével kezdődött és 1453-ban, Konstantinápoly bevételével ért véget. Utóbb a kezdetét sokáig egyértelműen a Római Birodalom „bukásától” (476) számították. A középkor végének időpontját Amerika felfedezéséhez (1492) illetve a reformáció 1517-es kezdetéhez kötötték.

Az egyes nemzetek történetírói gyakran a saját történelmük korszakhatárához igazították a középkor végét... a magyar történetírás a mohácsi csatavesztésnél (1526) jelöli ki a határt.

A középkor Európa történelmére és tágabb értelemben a vele szomszédos bizánci és arab világra, vagyis a mediterrán területekre (Kis-Ázsia, Közel-Kelet és Észak-Afrika) vonatkozó korszak.

Dél-Ázsia (például India) és Kelet-Ázsia (például Kína és Japán) Európától és a mediterrán térségtől elszigetelten fejlődött. A keleti civilizációk ebben a korban nem omlottak össze, mint a római civilizáció, sőt folyamatosan virágoztak és fejlődtek, így az ókor és egy köztes, középső korszak, a középkor szétválasztásának sincs értelme a történelmükben. Az ázsiai történészek éppen ezért másfajta korszakbe-

osztást használnak. Ugyancsak nem beszélhetünk az európai történelem szerinti középkorról a többi földrész, így Afrika nagyobb része (Fekete-Afrika), Amerika, Ausztrália).

Újkor

Az újkor azt a történelmi korszakot jelöli, amely a középkor után következik. Kezdetének számos elfogadott dátuma van, a reformáció 1517-es kezdetéhez, illetve Amerika felfedezéséhez (1492) kötötték.

... Az újkor első átmeneti szakasza a korai újkor. Az ezt követő és máig tartó szakasz a modern kor – bár e kifejezést a szakirodalom gyakran az egész újkor szinonimájaként is használja.

Az újkor a volt szocialista országok korábbi (marxista alapú) történelemtanítása szerint az angol polgári forradalommal kezdődött, és az 1917-es oroszországi bolsevik forradalommal ért véget, ettől kezdve a legújabb kor következik.

A legtöbb nyugati országban ezzel szemben az újkort korai újkorra (korai modern kor) és modern korra osztják.

A modern kor a francia forradalom kitörésével (1789), illetve a 18-19. század fordulójával veszi kezdetét és egészen máig tart. (Más nézet szerint csak az 1960-as évekig, amikortól a posztmodern kor, majd a kora 1980-as évektől a jelenkor követi.)

Megjegyzés: A modern kor kifejezés tekintetében a mai magyar sajtónyelv és ismeretterjesztő irodalom nem egyöntetű: nem csak az újkor egészére vagy második fő szakaszára vonatkozhat, hanem gyakran a ma már nem használt legújabb kor szinonimájaként, olykor pedig a posztmodern kor vagy a jelenkor értelmében használják.

Forrás: <http://tortbcs.5mp.eu/web.php?a=tortbcs&o=r8RTHTRVPT>

Mit ír a történelmi korokról a tankönyv?

„Korszakhatárok a történelemben

A történelem eseményei nem az időszámításunk száz- vagy ezeréves szakaszai szerint rendezhetők nagyobb korszakokba. Az őskor réges-régen kezdődött, nagyjából az emberré válással, és Kr. e. 3000 körül, az első birodalmak és az első írásos források megjelenésével ért véget. Az őskort követően kezdődött az ókor, amit a Nyugatrómai Birodalom bukásával szoktunk zárni. A középkor végpontját sok vita övezte. Ma Amerika felfedezését tekintjük határvonalnak. Utána következett az újkor és a jelenkor.”

Forrás: NÉMETH GYÖRGY - SÓLYOM MÁRK: Történelem 5. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2015, 22. oldal

